

Αριθμός 686/2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Δεκεμβρίου 2018, με την εξής σύνθεση: Αικ. Σακελλαροπούλου, Πρόεδρος, Δ. Σκαλτσούνης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Ι. Μαντζουράνης, Δ. Αλεξανδρής, Π. Ευστρατίου, Γ. Ποταμιάς, Ε. Αντωνόπουλος, Γ. Τιμέκας, Π. Καρλή, Μ. Παπαδοπούλου, Α. Καλογεροπούλου, Ο. Ζύγουρα, Β. Ραφτοπούλου, Κ. Κουσούλης, Θ. Αραβάνης, Τ. Κόμβου, Π. Μπραϊμή, Α.-Μ. Παπαδημητρίου, Χρ. Ντουχάνης, Δ. Εμμανουηλίδης, Ο. Παπαδοπούλου, Μ. Σωτηροπούλου, Ι. Σύμπλης, Α. Γαλεριανού-Χαλκιαδάκη, Α. Μίντζια, Χρ. Σιταρά, Ν. Σκαρβέλης, Σύμβουλοι, Σ. Κωνσταντίνου, Δ. Τομαράς, Π. Χαλιούλιας, Πάρεδροι. Από τους ανωτέρω οι Σύμβουλοι Ι. Σύμπλης και Α. Γαλεριανού-Χαλκιαδάκη, καθώς και ο Πάρεδρος Δ. Τομαράς, μετέχουν ως αναπληρωματικά μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ν. 3719/2008. Γραμματέας η Ελ. Γκίκα.

Για να δικάσει την από 14ης Νοεμβρίου 2016 αίτηση:

του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη (26ης Οκτωβρίου 5, Δικαστικό Μέγαρο), ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Δήμο Νικόπουλο (Α.Μ. 1042 Δ.Σ. Θεσσαλονίκης), που τον διόρισε με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος παρέστη με την Αθηνά Αλεφάντη, Νομική Σύμβουλο του Κράτους.

Στη δίκη παρεμβαίνει η Ιερά Βασιλική Σταυροπηγιακή και Πατριαρχική Μονή του Κουτλουμουσίου, που εδρεύει στο Αγιον Ορος, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Δήμο Νικόπουλο (Α.Μ. 1042 Δ.Σ. Θεσσαλονίκης), που τον διόρισε με πληρεξούσιό του ο καθηγούμενος, δυνάμει απόφασης της Γεροντικής Συνάξεως της Μονής.

Η πιο πάνω αίτηση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου κατόπιν της υπ' αριθ. 1976/2017 αποφάσεως του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκειμένου να επιλύσει η Ολομέλεια το ζήτημα που αναφέρεται στην απόφαση.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών σύλλογος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 34844/11.07.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ τ. ΑΑΠ 145/20.07.2016) και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της παραπεμπτικής αποφάσεως, η οποία επέχει θέση εισηγήσεως, από τον εισηγητή, Σύμβουλο Χρ. Ντουχάνη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος συλλόγου και της παρεμβαίνουσας Ιεράς Μονής, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται, κατά το νόμο (άρθρο 28 ν. 2579/1998, Α' 31), η καταβολή παραβόλου λόγω της ιδιότητας του αιτούντος συλλόγου ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ζητείται η ακύρωση της 34844/11.7.2016 κοινής απόφασης του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΑΑΠ 145), με την οποία ορίσθηκαν τα κριτήρια προσδιορισμού της οικιστικής πύκνωσης, κατά την έννοια του άρθρου 23 παρ. 4 του ν. 3889/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 153 παρ. ΙΑ του ν. 4389/2016 και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο.
2. Επειδή, νομίμως (άρθρο 14 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, Α' 8) η υπόθεση εισάγεται ενώπιον της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά την έκδοση της 1976/2017 απόφασης του Ε' Τμήματος, με την οποία, αφού απορρίφθηκαν ορισμένοι από τους προβαλλομένους λόγους ακυρώσεως, παραπέμφθηκε η υπόθεση, κατά τα λοιπά, στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου.
3. Επειδή, με οριστική διάταξη της ως άνω παραπεμπτικής απόφασης κρίθηκε ότι η κρινόμενη αίτηση ασκείται με έννομο συμφέρον από τον αιτούντα Δικηγορικό Σύλλογο, ισχυριζόμενο ότι η προσβαλλόμενη πράξη αντιβαίνει στη συνταγματική προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων, καθ' όσον, κατά το άρθρο 199 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων, Α' 235) και ήδη 90 περ. ζ' του ν. 4194/2013 (Α' 208), η συνταγματικώς κατοχυρωμένη προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, περιλαμβάνεται μεταξύ των ζητημάτων, για τα οποία, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά (ΣτΕ 805/2016 επταμ., 2320/2014 επταμ., 2257/2014, 4576/1977 Ολομ.), οι δικηγορικοί σύλλογοι έχουν το δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων βοηθημάτων. Κρίθηκε, εξάλλου, ότι, η αίτηση ακυρώσεως, κατατεθείσα στις 14.11.2016, ασκείται και εμπροθέσμως δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη, κανονιστικού χαρακτήρα, πράξη, δημοσιεύθηκε κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών (20.7.2016), οπότε η προθεσμία για την προσβολή της κινήθηκε στις 16.9.2016.
4. Επειδή, στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2479/1997 (Α' 67) ορίζονται τα εξής: «1.α. Σε δίκη ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ή της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία, εν όψει των ισχυρισμών των διαδίκων ή της τυχόν παραπεμπτικής απόφασης, τίθεται ζήτημα αν διάταξη τυπικού νόμου είναι σύμφωνη προς το Σύνταγμα ή όχι, έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν παρέμβαση φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, τα οποία δικαιολογούν έννομο συμφέρον σε σχέση με την κρίση του ζητήματος αυτού, εφόσον το αυτό ζήτημα εκκρεμεί σε δίκη ενώπιον άλλου δικαστηρίου ή δικαστικού σχηματισμού του αυτού κλάδου δικαιοσύνης στην οποία είναι διάδικοι. ... β. Ο παρεμβαίνων με βάση το προηγούμενο εδάφιο νομιμοποιείται να προβάλει απόψεις και επιχειρήματα αναφερόμενα αποκλειστικά σε ζητήματα συνταγματικότητας που έχουν τεθεί. Η εκδιδόμενη απόφαση δεν παράγει έννομα αποτελέσματα για τον παρεμβαίνοντα

αυτόν. γ. Η κατά το εδάφιο α' παρέμβαση ενώπιον του ... της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ... ασκείται σύμφωνα με τα άρθρα ... 49 του π.δ/τος 18/1989 ... δ.». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι ενώπιον της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας έχουν δικαίωμα να ασκήσουν παρέμβαση φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, όταν τίθεται ζήτημα αν διάταξη τυπικού νόμου είναι σύμφωνη προς το Σύνταγμα ή όχι, εφόσον δικαιολογούν έννομο συμφέρον σε σχέση με την κρίση του ζητήματος αυτού. Το έννομο συμφέρον, κατά τις ως άνω διατάξεις, θεμελιώνεται όταν ο παρεμβαίνων είναι διάδικος ενώπιον άλλου δικαστηρίου ή δικαστικού σχηματισμού του αυτού κλάδου της δικαιοσύνης όπου εκκρεμεί το αυτό ζήτημα (ΣτΕ 734/2016 Ολομ., 1900/2014 Ολομ., 3340/2013 Ολομ., πρβλ. ΑΕΔ 3, 4/2007). Με την ιδιότυπη αυτή παρέμβαση, αναπτύσσονται ερμηνευτικές απόψεις και επιχειρήματα, τα οποία αναφέρονται αποκλειστικώς σε ζητήματα συνταγματικότητας τα οποία έχουν τεθεί, η δε μέλλουσα να εκδοθεί απόφαση δεν επάγεται έννομες συνέπειες για τον παρεμβαίνοντα (ΣτΕ 734/2016 Ολομ., 3912/2015 Ολομ., 1900/2014 Ολομ., 3340/2013 Ολομ., 1900/2014 Ολομ. κ.ά.). Περαιτέρω, στην περίπτωση που η δίκη ενώπιον της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει γεννηθεί επί αιτήσεως ακυρώσεως, με την παρέμβαση αυτού του τύπου μπορεί να επιδιώκεται και η αποδοχή της τελευταίας (πρβλ. ΣτΕ 734/2016 Ολομ., 3912/2015 Ολομ.), τούτο δε, δεν εμποδίζεται από το άρθρο 49 του π.δ. 18/1989, δεδομένου ότι η τυχόν αποδοχή της αιτήσεως ακυρώσεως δεν επιφέρει έννομες συνέπειες στον παρεμβαίνοντα, διάδικο σε άλλη δίκη.

5. Επειδή, ο αιτών Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης προβάλλει ότι η νομοθετική πρόβλεψη της έννοιας των «οικιστικών πυκνώσεων», οι οποίες εξαιρούνται στο σύνολό τους, δηλαδή και κατά το μέρος που περιλαμβάνουν δασικές εκτάσεις, από τη διαδικασία κύρωσης των δασικών χαρτών και κατάρτισης του Δασολογίου, υποβιβάζουν την προστασία του δασικού πλούτου της Χώρας και, κατ' επέκταση, της περιουσίας του Δημοσίου, και, συνεπώς, η προσβαλλόμενη κανονιστική απόφαση, με την οποία τίθενται κριτήρια προσδιορισμού των οικιστικών πυκνώσεων, είναι μη νόμιμη διότι ερείδεται σε διάταξη τυπικού νόμου (άρθρο 23 παρ. 4 του ν. 3889/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 153 παρ. ΙΑ του ν. 4389/2016), η οποία αντίκειται στο Σύνταγμα. Περαιτέρω, στην παρούσα δίκη παρεμβαίνει, κατ' επίκληση του ως άνω άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 2479/1997, η εδρεύουσα στο Άγιο Όρος Αθω Ιερά Βασιλική, Σταυροπηγιακή και Πατριαρχική Μονή Κουτλουμουσίου, προβάλλοντας ότι έχει ήδη ασκήσει αίτηση ακυρώσεως κατά της 35301/20.12.2017 απόφασης του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (Δ' 67/2018), με την οποία κυρώθηκε, κατά το άρθρο 17 του ν. 3889/2010 (Α' 182) ο δασικός χάρτης τοπικών και δημοτικών ενοτήτων του Ν. Χαλκιδικής. Με την εν λόγω αίτηση ακυρώσεως, η οποία είναι εκκρεμής ενώπιον του Ε' Τμήματος του Δικαστηρίου, προβάλλεται ότι ο κυρωθείς με την προσβαλλόμενη πράξη στη δίκη εκείνη, δασικός χάρτης, μη νομίμως δεν έχει συμπεριλάβει τις οικιστικές πυκνώσεις που περιλαμβάνονται στην έκταση που αφορά, εντός της οποίας υφίσταται ακίνητο ιδιοκτησίας της ίδιας. Η προβολή των εν λόγω πραγματικών ισχυρισμών, η περαιτέρω εξέταση των οποίων αποτελεί αντικείμενο της εκκρεμούς εκείνης δίκης, αρκεί, πάντως, για τη θεμελίωση εννόμου συμφέροντος για την παρούσα παρέμβαση, η οποία, επομένως, ασκείται παραδεκτώς.

6. Επειδή, η προσβαλλόμενη 34844/11.7.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΑΑΠ 145) ακυρώθηκε με την 685/2019 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ενόψει τούτου, συντρέχει περίπτωση καταργήσεως της παρούσας δίκης, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 1 του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

8. Επειδή, όπως έχει κριθεί, η διάταξη του άρθρου 39 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, κατά την οποία «σε περίπτωση κατάργησης δίκης για οποιοδήποτε λόγο δεν επιδικάζεται δικαστική δαπάνη», δεν έχει εφαρμογή αν το γεγονός που συνεπάγεται κατάργηση της δίκης είναι μεταγενέστερο της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, στην περίπτωση δε αυτή, και εφόσον το ένδικο βοήθημα ή μέσο έχει ασκηθεί παραδεκτως, επιδικάζεται δικαστική δαπάνη υπέρ του αιτούντος (βλ. ΣτΕ 1309/2017 Ολομ., 1467/2016 Ολομ., 4208/2012 Ολομ. κ.ά.).

7. Επειδή, η αίτηση ακυρώσεως τρίτου, κατ' αποδοχήν της οποίας ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη πράξη, συζητήθηκε κατά την ίδια δικάσιμο με την παρούσα αίτηση ακυρώσεως, η δε προαναφερόμενη ακυρωτική απόφαση δημοσιεύθηκε σε μεταγενέστερο χρόνο. Ενόψει τούτου, και δεδομένου ότι η παρούσα αίτηση ακυρώσεως ασκείται, κατά τα προαναφερόμενα, παραδεκτως, όπως, άλλωστε, και η ασκηθείσα ενώπιον της Ολομελείας προαναφερόμενη παρέμβαση, συντρέχει περίπτωση επιδικάσεως δικαστικής δαπάνης υπέρ του αιτούντος και της παρεμβαίνουσας.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Κηρύσσει τη δίκη κατηργημένη.

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος που ανέρχεται σε χίλια τριακόσια ογδόντα (1.380) ευρώ και αυτήν της παρεμβαίνουσας, που ανέρχεται σε εξακόσια σαράντα (640) ευρώ, κατά το αιτιολογικό.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 15 Φεβρουαρίου 2019 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 5ης Απριλίου 2019.

Η Πρόεδρος Η Γραμματέας

Αικ. Σακελλαροπούλου Ελ. Γκίκα